

KÜLÜGYMINISZTERIUM

Egészségügyi tudnivalók külföldre kiutazók részére, járványok, má-dárinfluenza

UTAS- ÉS BALESETBIZTOSÍTÁS

Külföldre történő utazás előtt javasoljuk általános, mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítás megkötését. Külföldi egészségbiztosítási ellátásokkal kapcsolatban bővebb információkat az [Országos Egészségügyi Pénztár \(OEP\) honlapján](#) találhat. Kérjük, tekintse meg a honlapot.

SÜRGŐSSÉGI EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

A külföldre kiutazó biztosított, akár munkát vállal, tanulmányokat folytat, turistaként vagy egyéb jogcímen tartózkodik átmenetileg egy másik országban a felmerült sürgősségi ellátásának költségei után kizárólag az igénybevétel idején érvényes belföldi költség mértékének megfelelő térítést kapja a magyar egészségbiztosítástól. Ez általában a külföldi gyógykezelés költségének 10-15%-a (az Egyesült Államok vonatkozásában 1-3%-a).

A felmerült sürgősségi ellátás költségét a biztosítottnak kell a kórházban kifizetnie, majd a hazatérését követő 30 napon belül a lakóhely szerint illetékes megyei egészségbiztosítási pénztárhoz kell benyújtani a térítésre vonatkozó igényt. Az igénybejelentéshez csatolni kell az eredeti külföldi számlát, a számla fordítását és az annak kiegyenlítésére vonatkozó igazolást, továbbá – amennyiben rendelkezésre áll – a kórházi zárójelentést.

SÜRGŐSSÉGI EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS AZ EGT ÁLLAMAIBAN

Jelentős változás a korábbiakhoz képest, hogy 2004. május 1. után a rövid idejű tartózkodás céljából beutazóknak (üzleti célból beutazók, turisták stb.) –, amennyiben baleset, vagy megbetegedés miatt **sürgősségi egészségügyi ellátásra** szorulnak – az EU tagállam, melynek területén éppen tartózkodnak, a saját állampolgáraival azonos feltételek mellett, ellátást nyújt. Az ellátás költségeit az a biztosító vállalja (általában utólagos, biztosítók közötti elszámolás mellett), amelyiknél az illető személy ténylegesen biztosítva van (azaz általában a hazai társadalombiztosítás). Mindennek azonban feltétele, hogy **az utazó rendelkezzen egy [Európai Egészségbiztosítási Kártyával](#)**, melyen a biztosító – a biztosítási jogviszony alapján – előzetesen vállalja a felmerülő költségek fedezetét. Az ingyenes vagy kedvezményes orvosi szolgáltatás csak a közegészségügyi ellátásra vonatkozik, s ennek körét a tagállamok nemzeti joga határozza meg. Néhány esetben az orvosi ellátás egésze ingyenes, máskor csak egy része, és előfordulhat az is, hogy a kezelés költsége csak utólagosan igényelhető vissza. Ezért fontos a számlák és receptek megőrzése.

Az **Európai Egészségbiztosítási Kártyát** és további információkat – a külföldre távozás előtt minden esetben, azaz újbóli külföldre utazásnál ismételten – az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnál, illetőleg a lakóhely szerint illetékes Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál kell igényelni és kitöltetni.

EGYÉB KÉTOLDALÚ MEGÁLLAPODÁSOK

Fontos tudnivaló, hogy Bulgária, Románia, továbbá a szovjet és a jugoszláv utódállamok, köztük Szlovénia és Horvátország, esetében hatályban vannak a kétoldalú államközi szociálpolitikai egyezmények. Az egyezmények alapján az adott országok valamelyikében tartózkodó magyar állampolgár heveny, sürgős esetben, a feltétlenül szükséges mértékig jogosult egészségügyi szolgáltatásra, ugyanolyan térítési kötelezettséggel, mint az adott ország biztosítottai, azaz nem feltétlenül ingyenes az ellátás. A sürgősségi ellátáson túli egészségügyi szolgáltatásért, valamint a magánorvosnál, magánklinikán igénybevett ellátásért a kinti árak szerinti díjat kell megfizetni. Felhívjuk a figyelmet, hogy különösen a jugoszláv utódállamok meglehetősen szűken értelmezik a sürgősségi ellátás fogalmát – a gyakorlatban szinte csak az életveszélyben lévő sérültek, betegek biztosítják a térítésmentességet.

Mindenképpen ajánlatos kiutazás előtt alaposan tájékozódni a célországról, és külföldre érvényes betegség- és balesetbiztosítást kötni valamely üzleti biztosítóval. Figyelembe véve a külföldi egészségügyi ellátás magas árait, célszerű mérlegelni, hogy ezt a biztosítást milyen összeghatárig és milyen feltételek mellett kötik meg.

GYÓGYSZERKIVITEL

[Az ÁNTSZ tájékoztatója](#) a külföldi utazás során a gyógykezeléshez szükséges gyógyszerek kivitelének igazolásáról

VÉDŐOLTÁSOK

Kérjük, tekintse meg az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) nemzetközi oltóközpontjának [tájékoztatóját](#), illetve az [Egészséges Ifjúságért Alapítvány](#) és az [OEK](#) honlapját.

Külföldi nyaralás, munkavállalás, tanulás előtt célszerű tájékozódni, hogy milyen védőoltások szükségesek, mely gyógyszereket ajánlatos szedni és milyen a közegészségügyi helyzet az adott országban.

A **sárgaláz** elleni védőoltás kötelező azoknak, akik Közép-Afrika és Dél-Amerika bizonyos országaiba készülnek. Legkésőbb tíz nappal az indulás előtt kell beadni, a tíz évig védettséget nyújtó vakcinát. Sárgaláz elleni védőoltást végeznek az Országos Epidemiológiai Központ Nemzetközi Oltóhelyén (1097 Budapest, Gyáli u. 2-6.; tel: 476 1364). Vidéken is van lehetőség az oltás felvételére, érdeklődjenek regionális ÁNTSZ-ekben.

A **hepatitis A** (fertőző májgyulladás) előfordulása csekély hazánkban ez a betegség ritkán fordul elő, felmérések szerint, a 40 év alatti korosztály nem védett. Ezt az oltást szinte minden utazónak ajánlott felvenni, aki Észak-Amerika, Észak- és Nyugat-Európán kívül, bárhova utazik. A helyi körülmények, az étkezési szokások, az ivóvíz minősége jelentősen befolyásolják a kockázatot. A hepatitis A fertőzés lehetősége az arab országokban, Indiában, Ázsiában és Közép-Amerika egyes országaiban a legnagyobb.

A **hepatitis B** vírus vérrel, szennyezett eszközökkel és testváladékokkal vihető át. Nemcsak azoknak javasolt az oltás, akik szexuális kapcsolatuk miatt veszélyeztetettek, hanem azoknak is, akik esetleg

orvosi kezelésben részesülhetnek külföldi tartózkodásuk alatt (például cukorbeteg). Teljes védelmet három oltással lehet biztosítani, ezért időben el kell kezdeni az oltások felvételét.

A túrákra, természetjáró kirándulásokra, körutazásokra induló 21 éven felülieknek célszerű beadatniuk az úgynevezett ismétlődő **tetanusz** oltást, mely 10 éves védelmet biztosít.

Dél-Amerika és Ázsia legtöbb országába a **tífusz** elleni vakcina is javasolt, amely szintén az ételekkel és vízzel terjedő betegség megelőzését szolgálja.

A **maláriával** fertőzött területekre utazóknak ajánlatos felíratniuk a betegség elleni tablettát, amelynek szedését az utazás előtt kell elkezdeni, és a hazaérkezést követően négy hétig folytatni.

A közép-afrikai és az arab országokba készülőknek tanácsos az **agyhártya-gyulladás** elleni oltással védekezniük. (Szaúd-Arábiába vízumot sem adnak az oltás igazolása nélkül!)

Ázsiában, és Dél-Amerikában történő hosszabb tartózkodás esetén indulás előtt a **veszettség** elleni oltás-sorozat javasolt (3 oltás: a 0., 7., 21. napon). Különösen biciklivel, motorral közlekedők veszélyeztetettek.

Akik tanulni indulnak az amerikai földrészre, készüljenek arra, hogy az ottani hatóságok kérhetik a **rubeola, kanyaró, bárányhimlő és agyhártya-gyulladás** elleni oltás igazolását.

A társadalombiztosító támogatásával három-ötezer forintba kerülnek az oltások (15-18. 000 Ft egy-egy kalandosabb vagy hosszabb út előtt az oltások költsége). A Nemzetközi Oltóközpont hivatalos **kétnyelvű oltási könyvet** ad ki az oltások igazolásakor. Emellett tanácsot is adnak az utazással kapcsolatos témákban. Az **utazás előtt legalább 5 héttel** hamarabb érdemes felkeresni az oltóközpontot, ahol egyszerre több oltást is beadnak, melyeknek ismétlését már a házi orvos is elvégezheti.

MADÁRINFLUENZA

(tájékoztatók és hasznos linkek):

1. az [Országos Epidemiológiai Központ \(OEK\)](#) tájékoztatói és információi
2. az [Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat \(ÁNTSZ\)](#) tájékoztatói és információi
3. további hasznos információk az [Egészségügyi Világszervezet \(WHO\)](#), az [Nemzeti Erőforrás Minisztérium \(NEFMI\)](#) és a [Vidékfejlesztési Minisztérium \(VM\)](#) honlapjain is található.

DENGUE LÁZ

A délkelet-ázsiai térségben az elmúlt évtized legmagasabb számú dengue lázas megbetegedéseit prognosztizálja a WHO 2007-re. A dengue láznak jelenleg négy különböző fajtája ismert. A fertőzés nem gyógyítható és védőoltással sem előzhető meg. A szúnyogok által terjesztett kór Indiában, Szingapúrban, Malajziában, Indonéziában, Thaiföldön, Kambodzsában és Vietnámban okoz nagy számban megbetegedéseket, de a térség más országaiban is gyakran előfordul.

KRÍMI – KONGÓI VÉRZÉSES LÁZ

Az első észlelési helyeiről elnevezett betegséget főleg kullancsok terjesztik. A fertőzést elsősorban Afrika, Ázsia, Közel – Kelet és Kelet – Európa különböző vidékein tapasztalták, de Törökország éghajlati viszonyai is kedveznek a betegséget terjesztő kullancs túlélésének. A fertőződés kockázata elsősorban tavasszal és nyáron magas.

A tünetek

A fertőzöttség legelső, kezdeti tünetei hirtelen fejfájás, izomfájdalmak, általános rosszullét és gyengeség, fáradtság, étvágytalanság. Egyes esetekben hányinger, émelygés, hányás és vérzékenység is tapasztalható. Az első nap vörös kiütések jelennek meg az arcon, a szemek pedig bevérzenek. Vértünetek jelennek meg az arcon, a hason és a test más részein, így az orron és a foghúson.

A tünetek a fertőződést követően 1-3, legfeljebb 9 nappal jelentkeznek, ha a fertőzés kullancs csípés következménye és 5-6, legfeljebb 13 nappal jelentkeznek, ha a fertőzés vérrel való érintkezés következménye.

Hogyan terjed a betegség, mikor gyanakodhatunk fertőzésre?

A betegség fertőzött kullancs csípésén kívül fertőzött állatok – elsősorban madarak és rágcsálók – vagy fertőzött emberek vérével, testnedveivel, vagy szöveteivel való érintkezés révén is terjed.

Fertőzésre elsősorban akkor gyanakodhatunk, ha:

- a tünetek megjelenését megelőző két hétben kullancs csípés ért minket,
- bokros, füves, nedves vagy vizes helyeken kirándultunk,
- ha állati vérrel, vagy állati szövetekkel érintkeztünk.

A fenti esetekben azonnal keressék fel a legközelebbi orvost krími – kongói vérzések láz (crimean – congo haemorrhagic fever) gyanújával. A betegség gyógyítható, abban az esetben, ha a tünetek jelentkezését követően azonnal orvoshoz fordulunk.

Hogyan előzhetjük meg a fertőzést?

- Kerüljük a vadon élő állatokkal és főként azok vérével, testnedveivel való érintkezést.
- Ha istállóban, állatmenhelyen, vagy bármely olyan helyen jártunk, ahol háziállatokkal érintkezhetünk, győződjünk meg róla, hogy nem került testünkre kullancs.
- Ha nem tudunk lemondani a bokros, füves, nedves, vizes, vagy magas páratartalmú helyen való kirándulásról, használjunk megfelelő kullancsriasztó szereket, ezen kívül mindenképpen fedjük be testünk minél nagyobb részét – lehetőleg viseljünk magas szárú csizmát, vagy tűrjük nadrágunk szárát a zokniba, viseljünk, sapkát. A kirándulást követően mindenképpen győződjünk meg róla, hogy nem került testünkre kullancs.
- Amennyiben kullancsot találtunk magunkon, azt lehetőleg orvossal távolítsuk el, vagy magunk szakszerűen távolítsuk el. Semmiképpen ne próbáljuk a kullancsot cigarettával kiégetni, alkohollal vagy bármilyen vegyszerrel leönteni. Ezek a módszerek az állatban fulladásos reak-

ciót váltanak ki, aminek következtében a testében lévő vért kiadja, és ezzel megnő a fertőzés veszélye

EGYÉB HASZNOS LINKEK

Utazás előtt a járványokkal és egyéb betegségekkel, illetve veszélyekkel kapcsolatban további hasznos információkat találhatnak az [Egészséges Ifjúságért Alapítvány](#) honlapján is.